

AUDZINĀŠANA ĒDENES DĀRZĀ

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

1Moz 2:7–23; 1Moz 3:1–6; 2Pēt 1:3–11; 2Pēt 2:1–17; Ebr 13:7, 17, 24.

ATMIŅAS PANTS:

“Redzi, varens ir Dievs, un lielas lietas Viņš veic ar Savu spēku; kas ir tāds lietpratējs kā Viņš?” (1J 36:22).

Lielākā daļa Bībeles pētnieku zina stāstu no 1Moz 1.–3. nodaļas un tās galvenos tēlus: Dievs, Ādams, Ieva, eņģeļi, čūska. Darbības vieta ir krāšņs dārzs paradīzē, ko sauc “Ēdene”. Šķiet, ka scenārijs seko loģiskai notikumu sērijai. Dievs rada. Dievs dod norādījumus Ādamam un Ievai. Ādams un Ieva grēko. Ādams un Ieva tiek izraidīti no Ēdenes. Tomēr, tuvāk aplūkojot dažas pirmās nodaļas no Pirmās Mozus grāmatas, īpaši skatoties caur izglītības prizmu, mēs atklāsim jaunus ieskatus galvenajos tēlos, darbības vietā, stāstā.

“Izglītības sistēmai, kas tika izveidota pasaules iesākumā, bija jābūt par paraugu cilvēkam visos laikos. Lai ilustrētu tās principus, Ēdenē, mūsu vecāku pirmajās mājās, tika izveidota paraugskola. Ēdenes dārzs bija skolas ēka, daba bija mācību grāmata, pats Radītājs bija skolotājs un cilvēces ģimenes vecāki bija skolēni.” (Elena Vaita “Audzināšana”, 20. lpp.^{*)}

Kungs bija šīs pirmās skolas dibinātājs, direktors un skolotājs. Bet, kā mēs zinām, Ādams un Ieva beigās izvēlējās citu skolotāju un iemācījās nepareizās mācības. Kas notika, kāpēc un ko mēs varam mācīties no šī senā izglītības ziņojuma, kas var palīdzēt mums, dzīvojot mūsu laikā?

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 3. oktobrī.

*Šeit un turpmāk Elenas Vaitas darbiem norādīti oriģināla lappušu numuri. Tulkojumos latviešu valodā tie parasti norādīti kvadrātieklavās.

Pirmā skola

Lai gan mēs nedomājam, ka dārzs varētu būt klases telpa, tas ir ļoti atbilstošs, īpaši tāds, kāds bija Ēdenē, pilns nesabojātu Dieva radības bagātību. No mūsu šodienas perspektīvas ir grūti iedomāties, cik daudz nekritušās būtnes nekritušā pasaulē, saņemot tiešas mācības no sava Radītāja, mācījās šajā “klases telpā”.

Izlasi 1Moz 2:7–23. Ko tu vari ievērot Dieva mērķtiecībā, radot, ierādot vietu un nodarbinot Ādamu? _____

Dievs radīja vīrieti un sievieti pēc Savas līdzības un deva viņiem mājas un jēgpilnu darbu. Pārdomājot skolotāja un skolēna dinamiku, šis ir ideālas attiecības. Dievs zināja Ādama spējas, jo Viņš viņu bija radījis. Viņš varēja mācīt Ādamu, zinot, ka Ādams var realizēt pilnu savu potenciālu.

Dievs iedeva cilvēkam atbildību, bet Viņš arī gribēja, lai viņš ir laimīgs. Un varbūt viena no metodēm, kas dotu viņam laimi, bija uzticēt atbildības. Galu galā kurš gan negūst gandarījumu – pat laimi – no tā, ka tiek kaut kas uzticēts, un no uzticīgas pienākumu pildīšanas? Dievs pazina Ādama sirdi, un Viņš zināja, kas viņam vajadzīgs izaugsmei, tāpēc Viņš uzticēja Ādamam uzdevumu rūpēties par dārzu. “Un Dievs Tas Kungs ņēma cilvēku un ielika viņu Ēdenes dārzā, lai viņš to koptu un sargātu” (1Moz 2:15). Pazīstot tikai tādu grēku un nāves pasauli, kā mēs to pazīstam, mums ir grūti iedomāties, kāds bija darbs un mācības, ko Ādams, bez šaubām, guva, strādājot savās dārza mājās un tās uzturot.

1Moz 2:19–23 Dievs rada Ādamam dzīvniekus kā draugus, un Viņš rada arī levu ka Ādama sievu. Dievs zināja, ka Ādamam vajag draugu un palīgu, tāpēc viņš radīja sievieti.

Dievs arī zināja, ka cilvēkam ir vajadzīgs būt tuvās attiecībās ar Viņu, tāpēc Viņš radīja intīmu vietu Ēdenē dārza robežās. Tas viss liecina par Dieva mērķtiecību radīšanā un par Viņa mīlestību uz cilvēci. Un atkal – lielā laika attāluma starp mums un Ēdeni dēļ – mums ir grūti iedomāties, kā tas bija. Lai gan mēģināt to iztēloties ir visai interesanti, vai ne?

Lai gan mēs esam pārvietoti tālu prom no Ēdenes, mēs vēl joprojām varam gūt mācības no dabas. Kādas ir šīs mācības, un kā mēs varam gūt labumu no tām, skaidrojot tās caur Svēto Rakstu prizmu? _____

Traucējums

Viens no daudzu skolotāju lielākajiem priekiem ir iekārtot savu klases telpu: pielikt plakātus, izvēlēties mācību līdzekļus un sakārtot klasi visērtākajā veidā. Kad mēs aplūkojam Dieva vīziju klases telpai, kas bija Ēdenes dārzs, mēs redzam, ar kādu rūpību Viņš sagatavoja mācīšanās vidi Ādamam un Ievai. Viņš gribēja, lai viņus apņem skaistums. Mēs varam iedomāties, ka katra puķe, putns, dzīvnieks un koks Ādamam un Ievai piedāvāja iespēju mācīties arvien vairāk par viņu pasauli un Radītāju.

Tomēr no 1Moz 2. nodaļas līdz 3. nodaļai notiek pēkšņa pārmaiņa. Mēs esam uzskaitījuši visu labo, ko Dievs bija radījis ar dievišķu nodomu. Bet 1Moz 3:1 mēs arī redzam, ka Dievs ir nodrošinājis brīvu gribu. Čūska kā "viltīgākās no visiem lauka zvēriem" klātbūtne ienes pārmaiņu valodā, kas lietota līdz šim. Iepriekšējās nodaļās, lai aprakstītu Dieva radību, tika izmantoti tādi vārdi kā "loti labs", "nekautrējās" un "tikams". Tomēr tagad, kad parādās čūska, mainās arī tonis. Vārds "viltīgs" dažās versijās ir tulkots arī kā "pievilcīgs". Pēkšņi tajā, kas bija tikai pilnība, ienāk negatīvs elements.

1Moz grāmata atklāj Dievu ka pretstatu "viltīgam". Dievs nepārprotami skaidri runā par to, ko Viņš sagaidīja no pāra Ēdenes dārzā. No Dieva pavēles 1Moz 2:16, 17 mēs zinām, ka Viņš iecēla vienu noteikumu, kam viņiem bija jāpaklausā, un tas bija – neēst no aizliegtā koka.

Lai arī ko mēs varam vēl mācīties no šī stāsta, viens ir skaidrs: Ādams un Ieva bija radīti kā morāli brīvas būtnes, kā būtnes, kas bija spējīgas izvēlēties starp paklausību un nepaklausību. Tāpēc jau no paša sākuma, pat nekritušā pasaulē, mēs varam redzēt cilvēka brīvās gribas realitāti.

1Moz 3:1–6 izpēti vārdus, ko čūska izmanto un ko Ieva pēc tam atkārtoto. Ko jūs varat pamanīt informācijā, ko čūska piedāvā Ievai? Ko jūs varat pamanīt tajā, kā Ieva pēc tam izturas pret labā un ļaunā atzišanas koku? _____

1Moz 2:17 Kungs teica Ādamam, ka tad, ja viņš ēdīs no koka, viņš "noteikti mirs". Kad Ieva 1Moz 3:3 atkārtoto pavēli, viņa to nepasaka tik stingri, izlaižot vārdu "noteikti". 1Moz 3:4 čūska ieliek šo vārdu atpakaļ, bet pilnīgi pretēji tam, ko Dievs bija teicis. Šķiet, ka, lai gan Ievas skolotājs bija Dievs Ēdenes dārzā, viņa nebija uztvērusi nopietni to, ko viņai vajadzēja, kā mēs varam spriest no valodas, ko viņa izmanto.

Iztrūkstošā vēsts

Kā mēs vakar redzējām, neskatoties uz Dieva skaidro pavēli, leva pat ar savu valodu parādīja, ka viņa nepiešķir pārāk lielu nozīmi tam, kas viņai tika mācīts. Kaut arī viņa saprata pareizi, ko Kungs viņai teica, viņa acīmredzot to neuztvēra pietiekami nopietni. Nav iespējams pārspilēt viņas rīcības sekas.

Kad leva satika čūsku, viņa atkārtoja (bet ne precīzi) čūscai to, ko Dievs bija teicis attiecībā uz kokiem dārzā (1Moz 3:2, 3). Protams, šī vēsts čūscai nebija nekas jauns. Čūska zināja pavēli un tāpēc bija labi sagatavota to sagrozīt, tādējādi izmantojot savā labā levas vientiesību.

Izpētiet 1Moz 3:4–6. Ko bez Dieva teiktā noliegšanas čūska vēl teica, kas guva panākumus pie levas? Kādus principus tā izmantoja savā labā? _____

Kad čūska viņai pastāstīja, ka daļa no vēsts nav pareiza, leva varēja iet apspriesties ar Dievu. Tas bija Ēdenes izglītības skaistums. Šo abu skolēnu iespēja satikties ar savu Vareno Skolotāju noteikti stāv ārpus mūsu saprašanas robežām. Tomēr tā vietā, lai bēgtu no čūskas un meklētu dievišķu palīdzību, leva pieņēma čūskas vēsti. Tas, ka viņa pieņēma čūskas izmaiņot vēsti, prasa zināmas šaubas no levas puses par Dievu un to, ko Viņš viņiem bija teicis.

Vienlaikus Ādams pats nonāk grūtā situācijā. “Ādams saprata, ka viņa dzīvesbiedre bija pārkāpusi Dieva pavēli, neņemot vērā vienīgo aizliegumu, kas viņiem bija uzlikts, lai pārbaudītu viņu uzticību un mīlestību. Viņa prātā notika milzīga cīņa. Viņš raudāja, ka bija ļāvis levai neatrasties viņam blakus. Bet tagad tas bija izdarīts. Viņam bija jātieks šķirtam no viņas, kuras sabiedrība bija bijis viņa prieks. Kā lai viņš tā dzīvo?” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 56. lpp.) Lai gan viņš zināja, kas ir pareizi un kas ir nepareizi, diemžēl arī viņa izvēle bija kļūda.

Padomā par šeit atklāto maldinošo paradoksus: čūska teica, ka, ja viņi ēdīs no koka, tad būs “kā Dievs” (1Moz 3:5). Bet vai 1Moz 1:27 nesaka, ka viņi jau bija līdzīgi Dievam? Ko tas mums māca par to, cik viegli mēs varam tikt piekrāpti un kāpēc ticība un paklausība ir mūsu vienīgā aizsardzība, pat ja mums ir vislabākā izglītība, kāda bija Ādamam un levai? _____

Atgūt to, kas pazaudēts

Kad Ādams un Ieva izvēlējās sekot čūskas vēstij, viņi kopā ar citām nepatīkamām sekām piedzīvoja arī izraidīšanu no Dieva klases telpas. Padomā, ko Ādams un Ieva zaudēja sava grēka dēļ. Ja mēs izprotam viņu krišanu, mēs varam labāk saprast izglītības mērķi tagadējā laikmetā. Neskatoties uz viņu izraidījumu, dzīve nepilnīgā pasaulē izvirzīja jaunu audzināšanas mērķi.

Ja izglītība pirms grēkā krišanas bija Dieva veids, kā iepazīstināt Ādamu un Ievu ar Viņu, Viņa raksturu, Viņa labestību un mīlestību, tad izglītības darbam pēc viņu izraidīšanas vajadzēja palīdzēt iepazīstināt cilvēci ar visu to no jauna, kā arī no jauna radīt mūsos Dieva līdzību. Neskatoties uz viņu fizisko atšķiršanu no Dieva klātbūtnes, Dieva bērni vēl joprojām var iepazīt Viņu, Viņa labestību un Viņa mīlestību. Ar lūgšanas, kalpošanas un Viņa Vārda pētīšanas palīdzību mēs varam nonākt tuvāk savam Dievam, kā to darīja Ādams un Ieva Ēdenē.

Labā vēsts ir, ka, pateicoties Jēzum un glābšanas plānam, viss nav zaudēts. Mums ir glābšanas un atjaunošanas cerība. Lielai daļai kristīgās izglītības vajadzētu norādīt skolēniem uz Jēzu un ko Viņš ir izdarījis mūsu labā, kā arī uz atjaunošanu, ko Viņš piedāvā.

Izlasi 2Pēt 1:3–11. Zinot, kas tika zaudēts, kad cilvēki atstāja dārzu, šie panti var kļūt par iedrošinājumu, ka daudz ko var atgūt. Ko Pēteris rakstīja, kas mums ir jādara, lai mēģinātu atjaunot Dieva līdzību savā dzīvē? _____

Ar Jēzus starpniecību mums ir dotas “visas lietas, kas vajadzīgas dzīvībai un dievbijībai” (NKJV). Kāds apsoliņums! Kas tas varētu būt? Pēteris nosauc tās: ticība, tikums, zināšanas, paškontrolē, neatlaidība utt. Ievērojiet arī, ka starp Pētera pieminētajiem ir arī zināšanas. Šī doma, protams, vada pie izglītības. Patiesa izglītība vadīs pie patiesām zināšanām, Kristus atziņas, un tāpēc mēs ne tikai kļūsim līdzīgi Viņam, bet mēs arī varēsim dalīties savās zināšanās par Viņu ar citiem.

Būdi padomā par faktu, ka aizliegtais koks bija “labā un ļaunā atzīšanas” koks. Ko tam vajadzētu mums stāstīt par to, kāpēc ne visas zināšanas ir labas? Kā saprast atšķirību starp labām un sliktām zināšanām? _____

Autoritātes nicinātāji

Skolās daļu skolēnu vienkārši sauc par apdāvinātiem. Viņiem gandrīz nekas nav jādara, lai dabūtu izcilas atzīmes. Viņi ātri uztver materiālu. Šķiet, ka zināšanas viņiem “pielīp”. 2Pēt 1. un 2. nodaļā tomēr ir skaidri parādīts, ka mūsu izglītībai Kristū ir līdzīgas pieredzes iespējas it visiem, kas tam nododas.

Iedrošinošie vārdi 2Pēt 1. nodaļā ir pretēji brīdinājumam 2Pēt 2. nodaļā.

Izlasi 2Pēt 2:1–17. Kādus spēcīgus un nosodošus vārdus viņš šeit pasaka? Kāda liela cerība mums vienlaikus ir apsoluta šī asā brīdinājuma un nosodījuma vidū? _____

Ievēro, ko Pēteris raksta 10. pantā par tiem, kas nicina autoritātes. Kāds ass rājiens arī mūsu laika realitātei! Mums kā draudzei ir jāstrādā pie atsevišķu līmeņu autoritāšu pieņemšanas (sk. Ebr 13:7, 17, 24), un mēs esam aicināti pakļauties un paklausīt tām, vismaz tik lielā mērā, lai paši paliktu uzticīgi Kungam.

Tomēr visu šo skarbo nosodījumu vidū Pēteris piedāvā pretstatu (9. pantā). Viņš saka, ka, lai gan Dievs spēj izraidīt tos, kas izvēlas krāpšanu, “Kungs prot izglābt dievbijīgos no kārdinājuma”. Vai tas ir iespējams, ka daļa no mūsu izglītības kristietībā ir ne tikai saistīta ar izvairīšanos no kārdināšanām, bet arī mācīšanās daudzos veidos, ka Dievs var atbrīvot mūs no tām un to arī dara, kā arī palīdz mums sargāties no tiem, kas “kas paslepen ienesis aplamas posta mācības” (2Pēt 2:1)? Un arī, tā kā autoritāšu nicināšana ir tā nosodīta, vai mūsu kristīgajai izglītībai nevajadzētu sastāvēt arī no tā, ka mēs mācāmies pareizo veidu, kā izprast autoritātes, kā pakļauties un paklausīt “tiem, kas pār jums valda” (Ebr 13:7, NKJV)?

Lai gan mēs nevaram teikt, ka Ādams un Ieva nicināja autoritātes, beigās viņi izvēlējās paklausīt šai autoritātei. Viņu pārkāpumu tik sliktu padarīja tas, ka viņi to darīja, atsaucoties uz acīmredzamu pretrunu tam, ko autoritāte, pats Dievs, bija viņiem teicis, – Dievs, kas bija arī tik daudz darījis viņu labā.

Pakavējies vairāk pie autoritātes jautājuma, ne tikai draudzē vai ģimenē, bet vispār dzīvē. Kāpēc ir tik svarīgi gan pareizi izlietot autoritāti, gan arī atbilstoši tai pakļauties? Līdzdaliet savas atbildes Bībeles izpētes grupā. _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Svētais pāris nebija tikai kā bērni Dieva tēvišķajā aizgādībā, bet arī skolēni, kas saņēma mācības no sava visu zinošā Radītāja. Viņus apmeklēja eņģeļi, un tie varēja satikties ar Radītāju, jo to starpā vēl nebija nostājušās nekādas ēnas. Viņos kūšāja dzīvības koka sniegtā enerģija, un to prāta spējas bija tikai nedaudz mazākas nekā eņģeļiem. Redzamās pasaules noslēpumi – un tās Būtnes“(.) brīnumu pilnie darbi (..)", kas pilnīga savā gudrībā, (Īj. 37:16) – sniedza neizsmeļamas pamācību un prieka iespējas. Likumus un dabas norises, kas pētnieku prātus nodarbinājušas sešus gadu tūkstošus, viņiem izskaidroja pats bezgalīgi varenais Celtnieks un visu lietu Uzturētājs. Viņi sarunājās ar lapām, puķēm un kokiem un ielūkojās ikvienas dzīvības noslēpumā. Ar katru dzīvo radījumu, sākot no varenā levitāna, kas rotaļājās ūdenī, un beidzot arniecīgāko kukainīti, kas lidinājās saules staros, Ādamam bija tuva saskare. Katram viņš bija devis savu nosaukumu un pazina tā raksturu un ierašas. Debesu godība, neskaitāmās pasaules savos riņķojumos (Īj. 37:16), gaismas un skaņu noslēpumi, diena un nakts – tas viss bija mūsu pirmo vecāku studiju lauks. Uz katras lapiņas mežā, uz katra akmens kalnā, uz katras mirdzošās zvaigznes, uz zemes, gaisā un pie debesīm, visur viņi redzēja Dieva parakstu. Radībā pastāvošā kārtība un brīnišķā saskaņa tiem stāstīja par bezgalīgo gudrību un varenību. Viņi pastāvīgi atklāja kaut ko īpašu, kas to sirdi pildīja ar dziļāku mīlestību un izraisīja jaunas pateicības izjūtas.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 50., 51. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Ja Dievs sākotnēji bija paredzējis, ka skola/darbs būs iespēja cilvēkiem satikties ar Viņu un Viņa radību, vai mēs savā darbā mūsdienās vēl joprojām esam saskaņā ar Dieva nodomu? Kā mēs varam labāk iepazīt Dievu ar sava darba (algota, izglītības, brīvprātīgā, kalpošanas u.c. darba) palīdzību?

2. Pārdomājot sātana meistarību Ēdenes dārzā, ir viegli kļūt satrauktam mūsu pašu cilvēcīgā vājuma dēļ. Ādams un leva zināja, ka Dievs ir tuvu, un tomēr viņi pieņēma čūskas puspatiesību. Kā mēs, kam ir atņemta iespēja būt fiziski tuvu Dievam, vēl joprojām varam atrast spēku no Viņa, kas palīdzētu mums uzvarēt kārdināšanas?

3. Pārrunājiet autoritātes jautājumu un to, kāpēc ir tik svarīgi paklausīt autoritātēm. Kas notiek, kad autoritātes tiek nomelnotas? Kā pret autoritātēm var izturēties ļaunprātīgi, un kā mēs reaģējam, kad tas notiek?